

Göç Hukuku Açısından Yabancıların Türkiye’de İkameti

Residence of Foreigners in Turkey with respect to the Immigration Law

Prof. Dr. Çağlar Özel (Hacettepe University, Turkey)

Abstract

Immigration is an important issue for almost any country with respect to economic and social aspects. However, this situation amounts to a specific importance for Turkey in relation to its geographical and strategic position and current economic opportunities. Because, due to the heavy economic and political instability in the region in which Turkey exists, Turkey has not only become a transit country for irregular migration but also it has turned into a target country. Such situation has brought many economic, social, cultural, legal etc. problems and especially security issues. We, limited to the scope and size of our study, shall focus on one of the most important aspects of mentioned issues, which is “*residence of foreigners in Turkey*”. Within this context, we shall mention mainly the procedure and the conditions, timeline, restrictions, obligations, work permits, permit annulments etc. briefly and shall offer solution to problematic issues.

1 Giriş

04.04.2013 tarih ve 6458 sayılı “*Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK)* (RG, 11.04.2013/28615)”nın yasalaşmasıyla birlikte yabancıların Türkiye’ye girmeleri, kalmaları, çıkmaları ve Türkiye’den koruma istemleri ile benzeri konularda gerek esas ve gerekse usul açısından reform niteliğinde yenilikler yapılmış ve değişiklikler yapılmıştır. Gerçekten bir taraftan konuyla doğrudan veya dolaylı şekilde uygulama alanı olan çeşitli kanunlar ile alt mevzuat açık veya zımni olarak yürürlükten kaldırılarak farklı bir yaklaşımla yeni birçok kurum ve kuruluş oluşturulurken, diğer taraftan mevcutlarında da önemli değişiklikler yapılmıştır.

Tebliğimizde Yabancılar Hukukunun temel sùjeleri arasında bulunan ve Ùlkemiz açısından da hayati derecede önemli olan “*yabancıların Türkiye’de ikameti*” konusu üzerinde durulacaktır. Bu yapılırken ise, öncelikle “*ikametgâh/yerleşim yeri*” kavramı hakkında genel bir bilgi verildikten sonra, YUKK’nin 11 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olan (bkz. md. 125) hükümleri çerçevesinde yabancıların Türkiye’de ikametlerine ilişkin kurallar incelenecek ve sorunlu noktalar başta olmak üzere kimi tespit, değerlendirme ve önerilere yer verilecektir.

2 İkamete İlişkin Genel Bilgiler

Genel olarak “*ikamet*” “*bir yerde oturma, eğleşme*”, “*ikametgâh*” ise, “*konut, yerleşim yeri, yerleşke*” anlamındadır. 22.11.2001 tarih ve 4721 sayılı “*Türk Medeni Kanunu (TMK)*(RG, 08.12.2001/ 24607)” nunda ikametgâh kavramı yerine yerleşim yeri kavramı kullanılmıştır. Buna göre yerleşim yeri “*...bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir*” (TMK md. 19/1).İkametgâhın kanun maddesindeki tanımı genel bir tanım değildir. Esas olarak ikametgâh kavramı kanunun genel amacından ortaya çıkmaktadır. İkametgâh kişinin mesleki ve şahsi ilişkilerinin merkezi olan yerdir. Bu durum tüzel kişiler bakımından da geçerli olup tüzel kişinin yönetim merkezi aynı zamanda ikametgâhıdır. (TMK md.51) İkametgâhta temel hareket noktası belli bir yerde iradî olarak ve sürekli şekilde kalma olduğundan, “*...bir öğretim kurumuna devam etmek için bir yerde bulunma ya da eğitim, sağlık, bakım veya ceza kurumuna konulma, yeni yerleşim yeri edinme sonucunu...*” doğurmamaktadır (TMK md. 22). İradî ve sürekli kalma ikametgâha dair en önemli unsur olup doktrinde kabul edilen ikametgâha hâkim olan ilkelerin de temelini oluşturmaktadır. Ancak ikametgâha hâkim olan ilkeler konusunda öğretilerde bir görüş birliği yoktur. Bir görüşe göre iki diğer görüşe göre üç ilke vardır. Ancak yerleşim yerinin zorunluluğu ve yerleşim yerinin tekliği ilkesinde öğretilerde uzlaşma vardır. Yerleşim yerinin sürekliliği konusunda uzlaşma yoktur. Bu ilkelere kısaca değinmek gerekir.

İkametgâhın zorunluluğu ilkesi; herkesin bir yerleşim yerine sahip olması gerektiğini kabul etmektedir. Kişî kural olarak kendisi belirler ama belirlememişse kanun farazi bir yerleşim yeri varsayar.

İkametgâhın tekliği ilkesi; Türk Hukukuna göre herkesin tek bir yerleşim yeri olmalıdır. Kişinin birden fazla evi varsa bunlardan biri yerleşim yeri sayılır.

İkametgâhın sürekliliği ilkesi; yerleşim yerinin süreklilik arz ettiğini ifade eder. Bu ilke gereğince yerleşim yeri ancak yeni bir yerleşim yeri edinme amacı olursa yerleşim yerinin değişebileceğini ifade eder. Yani süreklilikten kasıt yerleşim yerinin değişmemesi değil yeni yerleşim yeri edinme amacı olursa değişim gerçekleşmesidir. Amaç kişinin sürekli olarak bir yerleşim yerinin olmasıdır, yerleşim yerinin olmama durumunu hukukumuz kabul etmemiştir.

İkametgâhın gerek Kamu Hukuku, gerekse Özel Hukuk ve bu bağlamda Milletlerarası Hukuk açısından taşıdığı önem nedeniyle TMK’ de mutlaka bir yerleşim yeri bulunması (yerleşim yerinin gerekliliği ilkesi) ve bunun tek olması (yerleşim yerinin tekliği ilkesi) ilkeleri benimsenmiştir. Buna göre, bir kimsenin aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olamayacağı gibi (TMK md. 19/2), bir yerleşim yerinin değiştirilmesi için yenisinin edinilmesi zorunludur (TMK md. 20/1). Bu nedenle önceki yerleşim yeri belli olmayan veya yabancı ülkedeki yerleşim yerini terk ettiği hâlde Türkiye’de henüz bir yerleşim yeri edinmemiş olan kimsenin hâlen oturduğu yer, yerleşim yeri sayılır (TMK md. 20/1) [itibari (saymaca) yerleşim yeri].

Kanun kişinin hukuki durumunu/statusünü gözeterek bazı hallerde isteğe bağlı olmaksızın/ yasa gereği ikametgâh kuralını benimsemiştir. Bu çerçevede, “*velâyet altında bulunan çocuğun yerleşim yeri, ana ve babasının; ana ve babanın ortak yerleşim yeri yoksa, çocuğun kendisine bırakıldığı ana veya babanın... diğer hâllerde [ise] çocuğun oturma yeri, onun yerleşim yeri...*” sayılmaktadır (TMK md. 21/1). Bu bağlamda “*vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri*”nin “*bağlı oldukları vesayet makamının bulunduğu yer...*” olduğu kabul edilmiştir (TMK md. 21/2) (bağımlı yerleşim yeri).

“*Yerleşme/ikamet özgürlüğü*” Anayasal bir haktır. Gerçekten 18.10.1982 tarih ve 2709 sayılı “*Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (AY)* (RG, 09.11.1982/17863)”nın 23/1. maddesine göre, herkes “*yerleşme özgürlüğü*”ne sahip olup, ancak “*...suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak...*” amaçlarıyla ve kanunla sınırlanabilir (AY md. 23/2). 2001 den önce evli kadının ikametgâhının kocaya bağlı olacağı ve kadının ikametgâh değişikliği belli şartlara bağlanmıştı. Bu hüküm AYM 2.12.1993 tarihli kararıyla hüküm iptal edilmiş 2001 yılında ise madde tamamen değişmiştir.

Medeni Usul Hukuku açısından ikametgâh mahkemelerin yer itibariyle yetkilerini belirlemeye yarar.1 Ekim 2011 tarih ve 6100 sayılı Yeni Hukuk Muhakemeleri Kanunu 6.maddesine göre genel yetkili mahkeme, *davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir*. 19.2.1960 tarih ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre tebligatların kişinin *yerleşim yerinin bulunduğu yerde* yapılması gerekir.

İcra ve İflas Hukuku bakımından para veya teminat borcu açısından yetkili icra dairesi, borçlunun *yerleşim yerinin bulunduğu yer* icra dairesidir (İİK md.50).

Milletlerarası Özel Hukuktan doğan anlaşmazlıkların çözümü noktasında yabancılık unsuru içerdiğinden dolayı hangi devletin hukukunun uygulanacağı noktasında çıkan belirsizlik taraflardan birinin *yerleşim yerinin bulunduğu yer* hukukunun uygulanmasıyla çözüme kavuşturulur.(MÖHUK md.42)Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi ise HMK ile çözüme kavuşturulur (MÖHUK md.40).

Yabancılar açısından ise, bu sınırlamalarla kayıtlı kalmaksızın milletlerarası hukuka uygun olarak yine kanunla daha geniş kısıtlamalar öngörülebilir (AY md.16). Nitekim YUKK’nin 18. maddesiyle pasaport ve vizeye dair koşullarının belirlenmesinde, yabancıların Türkiye’ye girişlerinin belli şartlara bağlanması veya kısıtlayıcı her tür önlemin alınması konularda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Yabancıların Türkiye’ye girişleri, kalışları ve çıkışları ile Türkiye’den koruma talep edenlere sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanması YUKK kapsamındadır. Dolayısıyla yeri geldikçe değinilecek/işaret edilecek olan ayırık haller dışında yapılacak değerlendirmeler bu kanun çerçevesinde yapılacaktır.

3 Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’na Göre Yabancıların İkameti

3.1 Genel Olarak

YUKK md. 3/1-ü’ye göre “**yabancı**”, “Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi” ifade etmektedir. 29.05.2009 tarih ve 5901 sayılı “Türk Vatandaşlığı Kanunu” na (RG, 12.06.2009/27256) göre “Bir yabancı için ikamet...”, “...Türk kanunlarına uygun olarak Türkiye’de oturma[k]...” anlamına geldiğine göre, YUKK’nin 125. maddesi gereğince bu Kanun’un tamamen yürürlüğe gireceği 11.04.2014 tarihine kadar 15.07.1950 tarih ve 5683 sayılı “Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun” (RG, 24.07.1950/7564) ile 15.07.1950 tarih ve 5682 sayılı “Pasaport Kanunu”(RG, 24.07.1950/7564), bu tarih itibariyle ise YUKK hükümleri uygulama alanı bulacaktır.

Yabancıların Türkiye’de ikameti konusu ise, esas itibariyle YUKK’nin “**Yabancılar**” başlıklı ikinci kısmının “**İkamet**” alt başlıklı ikinci bölümünde yer alan 19-49. maddelerinde düzenlenmiştir. Aşağıdaki açıklamalar esas olarak bu hükümler çerçevesinde yapılacaktır.

3.2 Ülkeye Giriş İkamet İzni ve Bu İzinden Muafiyet

Türkiye’ye giriş ve Türkiye’den çıkış sınır kapılarından yapılır. Bunun için geçerli bir pasaport veya pasaport yerine geçen bir belgenin görevlilere ibraz edilmesi gerekmektedir (YUKK md.5, 6/1). Ülkede kalma/yerleşme hakkının prensip olarak vatandaşa ait olması karşısında, Türkiye’ye geldikten sonra burada belli bir süreden fazla kalacak olan yabancıların ikamet izni alması zorunludur (YUKK md. 3, 19). Zira Ülkeye gelirken alınan vize yabancıya ya transit geçiş izni sağlamakta ya da Türkiye’de en fazla doksan güne kadar kalma hakkı vermektedir (YUKK md. 3/1-t, 11). Bununla birlikte bazı hallerde bu izinden muafiyet söz konusudur. Buna göre;

-Doksan güne kadar vizeyle veya vizeden muaf olarak gelenler (vize süresi veya vize muafiyeti süresince),

- Vatansız kişi kimlik belgesi sahibi olanlar (ayrıca bkz. YUKK md. 50),
- Türkiye’de görevli diplomasi ve konsolosluk memurları ile bunların ailelerinden Dışişleri Bakanlığınca bildirilenler,
- Uluslararası kuruluşların Türkiye’deki temsilciliklerinde çalışan ve statüleri anlaşmalarla belirlenmiş olanlar,
- Türkiye Cumhuriyeti’nin taraf olduğu anlaşmalarla ikamet izninden muaf tutulanlar,
- 5901 sayılı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında (çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile üçüncü dereceye kadar olan altoyları) olanlar,
- YUKK’nin 69 uncu maddenin yedinci fıkrası (uluslararası koruma talep eden başvuru sahibi olarak) ile 76 ncı (uluslararası koruma başvuru sahibi olarak) ve 83 üncü (mülteci statüsü sahibi olarak) maddelerin birinci fıkraları kapsamında belge sahibi olanlar,
- Geçerli çalışma izni ile 27.2.2003 tarih ve 4817 sayılı “*Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun (YÇİHK)* (RG, 06.03.2003/25040)”un 10. maddesine istinaden verilen çalışma izni muafiyet teyit belgesi sahibi olanlar (YUKK md. 27/1),

Hukuki statüsüne göre uygun olan süre zarfında ikamet izni almaksızın Türkiye’de kalma hakkına sahiptir (YUKK md. 20). Örneğin doksan güne kadar vizeyle veya vizeden muaf olarak gelenler vize veya vize muafiyeti süresince ikamet izninden bağışık tutulmuşlardır. Keza Türkiye’de görevli diplomatik memurlar ile uluslararası kuruluşların temsilciliklerinde görevli olanlar (YUKK md. 20/1, c-e) ikamet izninden ayrıcalık sağlayan hukuki durumları sona ermesinden itibaren Türkiye’de kalmaya devam etmek istedikleri takdirde, en geç on gün içinde ikamet izni almak üzere valiliklere başvurmakla yükümlüdür (YUKK md. 20/2).

4 İkamet İzninin Türleri

5683 sayılı Kanun’da “ikamet tezkeresi” (karş. YUKK md. 122) olarak anılan “ikamet izin” leri YUKK’nin 30-49. maddelerinde verilmiş amacı ve süresine göre; “kısa dönem ikamet izni (md. 31-33)”, “aile ikamet izni (md. 34-37)”, “öğrenci ikamet izni (md.38-41)”, “uzun dönem ikamet izni (md. 42-45)”, “insani ikamet izni (md.46-47)” ve “insan ticareti mağduru ikamet izni (md.48-49)” olmak üzere altı farklı kategoriye ayrılmıştır. Kanunda her bir ikamet türünün koşulları, süresi, uzatılması, iptali ve sağladığı haklar ayrıntılarıyla düzenlenmiş olup, çalışmamızın amacı ve kapsamı nedeniyle burada daha fazla üzerinde durulmayacaktır. Ancak şu kadarını belirtelim ki, ikamet izninin verilmesine esas olan gerekçenin sona ermesi veya farklı bir gerekçenin ortaya çıkması hâlinde, yeni kalış amacına uygun ikamet izni talebinde bulunularak ikamet izinleri arasında geçişler yapılması mümkündür (YUKK md. 29).

5 İkamet İznine İlişkin Prosedür

5.1 Başvuru Şekli

5683 sayılı Kanun’dan (md.1) farklı olarak YUKK’ye göre, geçerli bir ikamet izni alabilmek için Türkiye’ye geçerli bir giriş yapılmış olması ön şartı aranmamaktadır. Zira eski sistemde ikamet tezkeresi başvurusu, giriş vizesi alınarak Ülkeye girildikten sonra İçişleri Bakanlığı hiyerarşisi içindeki yetkili emniyet makamlarına yapılmakta iken (md. 3), YUKK ile getirilen usulle kural olarak doğrudan yurtdışından yapılabilen bir başvuru haline getirilmiştir (md. 21). Buna göre ikamet izni almak isteyen yabancı, istemini vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki konsolosluklara yapar. Bu başvuru için yabancının, talep ettiği ikamet izni süresinden almış gün daha uzun süreli pasaport ya da pasaport yerine geçen belgeye sahip olmaları şartı aranır (YUKK md. 21/1-2).

Başvuru üzerine konsolosluklar, ikamet izni başvurularını görüşleriyle birlikte Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne (GİGM) iletir. Genel Müdürlük, gerekli gördüğünde ilgili kurumların görüşlerini de alarak başvuruları sonuçlandırdıktan sonra, ikamet izninin düzenlenmesi ya da başvurunun reddedilmesi için konsolosluga bilgi verir (YUKK md. 21/4). Bu yolla izin alarak Türkiye’ye gelen yabancılar, giriş tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde adres kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar (YUKK md. 26/2). Belirtelim ki, Türkiye’ye giriş yapacağı tarih itibariyle geçerli bir ikamet iznine haiz olan yabancıların, ayrıca vize almak zorunluluğu bulunmamaktadır.

İkamet izin belgeleri, kalış amacına bağlı şekilde, pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerin geçerlilik süresinden almış gün daha kısa süreli olarak ve her yabancı için ayrı düzenlenir (YUKK md. 23).

Başvurular, en geç doksan gün içinde sonuçlandırılır ve başvurunun reddine ilişkin işlemler de ilgiliye tebliğ edilir (YUKK md. 21/5-6). Bu değerlendirme süreci yapılacak işlemin içeriği ve kapsamı gözetildiğinde oldukça uzundur.

İstisnai bazı hallerde Türkiye içinde ikamet izni başvuruları valiliklere yapılır (YUKK md. 22).

İkamet izin belgeleri her yabancı için ayrı ayrı düzenlenir (YUKK md. 23). Alınan ikamet izni (hangi türde olursa olsun) altı ay içinde kullanılmaya başlanmadığı takdirde geçerliliğini kaybeder (YUKK md. 19).

5.2 İkamet İzin Süresi, Bu Sürenin Uzatılması ve Kesilmesi

İkamet izin belgeleri, kalış amacına bağlı şekilde, pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerin geçerlilik süresinden altmış gün daha kısa süreli olarak düzenlenir (YUKK md. 23). İkamet izinleri talep üzerinde valiliklerce uzatılabilir. Başvurular ikamet izin süresinin son altmış gününde yapılabilir. İkamet iznini uzatma konusunda başvuruda bulunanlara, harca tabi olmayan bir belge verilir ve bu belgeyle dayanarak ikamet izni süreleri sona erse bile, haklarında karar verilinceye kadar Türkiye’de ikamet edebilirler. Bu düzenleme uygulamadaki belirsizliğin giderilmesini sağlayacak nitelikte olduğundan isabetlidir.

Uzatma istemi kabul edildiği takdirde ek ikamet izni, önceki iznin sürelerinin bitiminden itibaren başlar (YUKK md. 24).

Ülke içinde valiliklerce yapılan ikamet izni talebinin reddi, ikamet izninin uzatılmaması veya iptalinde, yabancının Türkiye’deki aile bağları, ikamet süresi, menşe ülkesindeki durumu ve çocuğun yüksek yararı gibi hususlar göz önünde bulundurulur ve gerektiğinde bu kararın verilmesi ertelenebilir (YUKK md. 25/1). Kararalar gerekçeli olur; yabancıya ya da yasal temsilcisine veya avukatına tebliğ edilir ve başta itiraz hakları olmak üzere bütün hak ve yükümlülükleri öğretilir (YUKK md. 25/2).

Tutuklu veya hükümlü olarak ceza veya evlerinde ya da idari gözetim altında geri gönderme merkezlerinde bulunan yabancıların, buralarda geçirdikleri süreler ikamet izni süresinin ihlali sayılmaz (YUKK md. 26/1).

İkamette kesintiler olabilir. Bu bağlamda zorunlu kamu hizmeti, eğitim ve sağlık nedenleri hariç, bir yıl içinde toplam altı ayı geçen veya son beş yıl içinde toplam bir yılı aşan Türkiye dışında bulunmalar ikamette kesinti sayılmakta ve bu süreler ikamet izni başvurularında veya başka bir ikamet iznine geçişlerinde, önceki izin sürelerinin hesabına katılmamaktadır (YUKK md. 28/1).

5.3 Yargısal Denetim

Açık düzenleme bulunmamakta ise de, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açık (AY md. 125/1) olduğundan, ikamet izni konusundaki işlemlere karşı da genel hükümlere çerçevesinde idare yargı yoluna başvurulabilir.

6 Sonuç

Yabancıların Türkiye’de ikametleri, Yabancılar Hukukuna ilişkin birçok konuda olduğu gibi, 11.04.2014 tarihi itibarıyla YUKK hükümlerine göre düzenlenecektir.

Buna göre, Türkiye’de 90 günden veya vize muafiyetinin tanıdığı süreden daha fazla kalmak isteyen yabancılar için vize veya vize muafiyeti yeterli olmayacak ve daha fazla kalabilmek için ikamet izni almak zorunluluğu söz konusu olacaktır.

İkamet veya ikamet yerine geçen iznin (ör. çalışma izni) bulunması hali kişiye vize muafiyeti sağlayacaktır. Ancak Türkiye’ye giriş yapmak amacıyla kullanılabilen vize, yabancıya ikamet hakkı tanımadığı gibi, çalışma hakkı da vermez.

YUKK’nin 21/5 maddesinde 90 gün olarak benimsenen ikamet izni değerlendirme süresi oldukça uzun olup daha kısa süresinin belirlenmesi yararlı olurdu.

5683 sayılı Kanun döneminin (md.1) aksine, ikamet izni alabilmek için Türkiye’de bulunmak zorunlu olmayıp, istisnai bazı haller dışında (YUKK md. 22), doğrudan yurtdışından yapılabilen bir başvuru haline gelmiştir (YUKK md.21). İkamet izninin niteliği, koşulları ve tanıdığı kalış süresi dikkat alındığında vizeye göre daha kapsamlı bir belge olduğundan, bu izne sahip olanlara vize muafiyeti tanınması isabetli olmuştur.

Yeni sistemde amaçları ve süreleri gözetilerek altı faklı türden ikamet izni öngörülmüş ve belli şartlarda birbirleri arasından geçiş yapılabilmesi benimsenmiştir (YUKK md. 29, 30).

İkamet izinlerinin uzatılması sürecinde yabancı hakkında karar verilinceye kadar Türkiye’de ikamet edebilmesini sağlayan belge verilmesi uygulamadaki belirsizliğin giderilmesini sağlayacak nitelikte olduğundan yerindedir.

Kaynakça

- Arslan 2014 “Türk Göç Hukukunda İdari Gözetim”, Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı, Ankara.
- Eksi 2012, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (Tasarısı), İstanbul.
- Havutcu, “Evli Kadının Yerleşim Yeri”, <http://web.deu.edu.tr/hukuk/dergiler/DergiMiz7-1/PDF/havutcu2.pdf>, 23.03.14, s. 29-31.
- Özbek Hadimoğlu 2012, “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Tasarısı’nda Yer Alan İkamet İzni Türleri ile Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun Olağan Telsik Yoluyla Türk Vatandaşlığının Kazanılmasında Aranılan İkamet Şartı Arasında İlişki”, TBBD, a.102..
- TÜSİAD, “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Güncel Durum ve Sorunlar” (Görüş), 17 MAYIS 2013, http://www.tusiad.org.tr/_rsc/shared/file/Yabancilarin-Calisma-Izinleri-gorus-17-05-2013.pdf, 24.03.14.

-
- http://www.goc.gov.tr/default_b0.aspx?content=1037, 24.03.14.
 - <http://www.tdk.gov.tr>, 23.03.2014.
 - <http://www.goc.gov.tr/>, 24.03.14.
 - <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4817.pdf>, 24.03.14.